

Aivojen stereotaktinen sädehoito

Mitä on stereotaktinen sädehoito?

Stereotaktinen sädehoito on tarkoitettu pienten aivojen alueen kasvaimien ja verisuoniepämuodostumien hoitoon. Sädehoito tuhoaa kasvainkudosta tai tukkii poikkeavat verisuonet.

Miten sädehoito suunnitellaan?

Sädehoito suunnitellaan jokaiselle potilaalle yksilöllisesti. Lääkärin vastaanotolle voit ottaa mukaan lähiomaisen tai ystävän. Ennen hoidon alkua käyt tietokonetomografia- sekä magneettikuvauksessa. Tietokonetomografia- ja magneettikuvia tarvitaan sädehoidon annossuunnitelmaa varten. Suunnittelussa päätetään hoitoannos ja hoitokertojen määrä.

Pään paikoillaan olo kuvausten ja hoidon aikana varmistetaan tukimaskilla. Tukimaski on lämpömuovautuvaa muoviverkkoa, joka laitetaan tiukasti kasvojen päälle. Tukimaskin teko ja kuvaus kestävät 15- 60 minuuttia, ja sen ajan tulee olla liikkumatta.

Miten sädehoitoa annetaan?

Hoidon aikana makaat hoitosängyllä. Hoitajat asettavat sinut hoitoasentoon pään tukimaskin avulla. Hoito kestää noin 15- 30 minuuttia. Hoidon aikana tulee olla liikkumatta. Olet yksin hoituhuoneessa, hoitajilla on näkö-, puhe- ja kuuloyhteys hoituhuoneeseen. Hoito kohdistetaan röntgenkuvien avulla. Sädehoito on kivutonta, etkä hoidon jälkeen aiheuta säteilyvaaraa ympäristölle.

Hoidossa käyminen

Hoidossa käydään yleensä arkisin kotoa. Joskus sädehoito toteutetaan harvemmillä annostelulla, esim. 2-3 kertaa viikossa. Voinnin tai hoidon toteuttamisen niin vaatiessa hoidossa voi käydä sairaalan vuodeosastolta.

Millaisia haittavaikutuksia sädehoidolla voi olla?

Haittavaikutukset:

- ovat yksilöllisiä
- ovat harvinaisia
- riippuvat hoitokohteen sijainnista, koosta ja hoidon annostuksesta.

Lääkäri keskustelee kanssasi ennen hoitoa mahdollisista haittavaikutuksista, ja määrää tarvittavat lääkkeet niiden hoitamiseksi. Haittavaikutukset voivat jatkua hoidon loppumisen jälkeen, tai niitä voi tulla vasta pitkän ajan kuluttua hoidosta.

Oireista kannattaa kertoa hoitajille sädehoitokäynnin yhteydessä.

Saat tarvittaessa apua myös:

- väsymykseen
- henkiseen hyvinvointiin
- seksuaalisuuteen
- ravitsemukseen
- maksuasioihin tai matkakorvauksiin sekä
- tupakoinnin lopettamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Mitä sädehoidon jälkeen?

Sädehoitajakson viimeisellä viikolla on sädehoitolääkärin vastaanotto. Vastaanotolla selvitetään jatkohoito ja seuranta. Noin 6- 12 kk kuluttua hoidosta on aivojen magneettikuvaus, jonka avulla arvioidaan sädehoidon vaikutusta. Hoidon vaikutus voi tulla hitaasti, jopa vuosien kuluessa. Ota yhteyttä sädehoitopoliklinikkaan arkisin klo 7.50 – 15.00, jos

- sinulla on kysyttävää sädehoidon haittavaikutuksien hoidosta,
- sinulla on muita oireita, joiden epäilet liittyvän sairauteen tai saamaasi sädehoitoon tai
- sinulla on vielä kysyttävää saamastasi hoidosta tai jatkohoidoista.